

Brodsko-posavska županija, Upravni odjel za razvoj i europske integracije, na temelju članka 73. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) te članka 27. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17), nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Brodsko-posavske županije do 2020. godine donosi

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ ŽUPANIJSKE RAZVOJNE STRATEGIJE BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE DO 2020. GODINE

I. UVOD

Županijsku razvojnu strategiju Brodsko-posavske županije do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Razvojna strategija) izradilo je društvo Projekt jednako razvoj d.o.o. iz Zagreba, a usvojila ga je Županijska skupština na sjednici održanoj 02. listopada 2018. god. Glavni cilj Razvojne strategije prvenstveno je osigurati gospodarsku samoodrživost županije, koja će predstavljati centar obrazovanja, zaštićene kulturne i prirodne baštine, socijalne uključenosti, te predstavljati primjer sinergije ruralnog i urbanog razvoja. Stratešku studiju izradilo je društvo Eko Invest d.o.o. iz Zagreba kojem je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izdalo Rješenje za izradu studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije (KLASA: UP/I 351-02/15-08/84, URBROJ: 517-06-2-1-1-17-9 od 10. studenog 2017. god.).

II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPKA STRATEŠKE PROCJENE

Postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu, SPUO) proveden je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08). U postupku strateške procjene za Strategiju provedene su sljedeće aktivnosti:

- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike donijelo je Rješenje da za Razvojnu strategiju nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-612-07/17-71/30; URBROJ: 517-07-2-2-17-4; od 20. ožujka 2017. g.);
- Odluka o provođenju SPUO donesena je 18. siječnja 2018. god. (KLASA: 351-02/17-01/39, URBROJ: 2178/1-11-01-18-3);
- Županija je u zakonski propisanom roku pribavila mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i mišljenja tijela jedinica područne (regionalne) samouprave o sadržaju strateške studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji. U sklopu određivanja sadržaja strateške studije, organizirane su i javne konzultacije vezano za sadržaj dana 19.3.2018. u prostorijama Velike vijećnice Brodsko-posavske županije u Slavonskom Brodu, Petra Krešimira IV br. 1. Javnost je informirana o postupku određivanja sadržaja strateške studije utjecaja na okoliš objavom informacije na internetskoj stranici

Županije(www.bpz.hr). Odluka o sadržaju donesena je u 4. travnja 2018. god. (KLASA: 315-02/17-01/39; URBROJ: 2178/1-12-18-7);

- Župan Brodsko-posavske županije imenovao je Stručno povjerenstvo za stratešku procjenu Odlukom o imenovanju Povjerenstva od 5. travnja 2018. god. (KLASA: 351-02/17-01/39, URBROJ: 2178/1-11-01-18-8), te dopunu Odluke od 6. lipnja 2018. god. (KLASA:351-02/17-01/39, URBROJ:2178/1-11-01-18-12);
- Povjerenstvo je održalo jednu sjednicu, te je na prvoj sjednici dana 14. lipnja 2018. donijelo Mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije (KLASA:351-02/17-01/39, URBROJ:2178/1-12-18-16)
- Odluka o upućivanju Strateške studije utjecaja nacrta prijedloga Županijske razvojne strategije Brodsko-posavske županije do 2020. godine na okoliš i Nacrta prijedloga Razvojne strategije na javnu raspravu donesena je 3. srpnja 2018. god. (KLASA: 351-02/17-01/39, URBROJ: 2178/1-12-18-18), te je javnost obaviještena objavom informacije u dnevnom tisku „Večernji list“ od 26. lipnja 2018. god., te objavom cjelokupne dokumentacije Nacrta prijedloga Razvojne strategije, Strateške studije i Ne-tehničkog sažetka na internetskim stranicama Županije. Javna rasprava provedena je u razdoblju od 4. srpnja 2018. do 3. kolovoza 2018. god., te je uvid u dokumentaciju bio omogućen u prostorijama Županije radnim danom od 12:00 do 14:00 sati. Javno izlaganje održano je 10. srpnja 2018. god. u Velikoj vijećnici Brodsko-posavske županije, Ul. Petra Krešimira IV br. 1, 35 000 Slavonski Brod.
- tijekom javne rasprave zaprimljena su mišljenja sljedećih tijela na Razvojnu strategiju i Stratešku studiju:
  - Ministarstvo turizma
  - Hrvatske autoceste d.o.o.
  - Sisačko-moslavačka županija
  - Grad Slavonski Brod
  - Ministarstvo poljoprivrede
  - Javna ustanova Lučka uprava Slavonski Brod
- Nakon izvršenih izmjena na predmetnim dokumentima, te izrađenog Izvješća s javne rasprave (KLASA:351-02/17-01/39, URBROJ:2178/1-12-18-29, od 13. kolovoza 2018. god.), Županija je zatražila od Ministarstva zaštite okoliša i energetike, mišljenje o provedenoj strateškoj procjeni. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike dostavilo je konačno Mišljenje provedenoj o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (KLASA: 351-03/18-01/1079, URBROJ: 517-03-1-1-18-2 od 12. rujna 2018. god.);
- Županijska Skupština usvojila je Razvojnu strategiju dana 2. listopada 2018. god.;
- Svi akti iz postupka informiranja ili sudjelovanja javnosti objavljeni su na internetskim stranicama Županije

III. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA INTEGRIRANA U RAZVOJNU STRATEGIJU

Analizom postojećeg stanja okoliša te informacijama dobivenima od javnopravnih tijela u sklopu postupka određivanja sadržaja strateške studije utvrđeni su glavni okolišni problemi te su definirani ciljevi koji se strateškom procjenom žele postići. Procjenom djelovanja ciljeva, prioriteta i mjera Razvojne strategije na ciljeve strateške procjene određeni su mogući značajni utjecaji, pozitivni i negativni, pri čemu su za negativne utjecaje predložene mjere sprječavanja ili ublažavanja utjecaja. Takve su mjere direktno unesene u tekst Razvojne strategije, s posebnim fokusom na strateški okvir kako bi se osiguralo da se načela zaštite okoliša uvažavaju pri samoj provedbi pojedinih mjera.

Podaci dobiveni analizom početnog stanja okoliša nadalje su korišteni za formiranje smjernica za unaprijeđenje stanja okoliša koje ne proizlaze iz samih utjecaja Razvojne strategije, već predstavljaju uočene mogućnosti za poboljšanje okoliša ili za doprinos Razvojnoj strategiji.

Osim prilagodbi provedbe ciljeva, prioriteta i mjera potrebama zaštite okoliša, Razvojna strategija također predviđa i mjere i aktivnosti koje izravno djeluju na unaprijeđenje stanja okoliša, s posebnim naglaskom na zaštićena područja prirode.

IV. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE, MIŠLJENJA JAVNOPRAVNIH TIJELA, KAO I MIŠLJENJA JAVNOSTI INTEGRIRANI U RAZVOJNU STRATEGIJU

Rezultati strateške studije integrirani su u Razvojnu strategiju tako da su mjere i smjernice proizašle iz postupka direktno ugrađene u tekst i strateški okvir Razvojne strategije kako bi se osigurala njihova neposredna provedba zajedno sa samom provedbom pojedinih mjera Razvojne strategije. Konkretno izmjene uključuju:

- korekciju ciljnih vrijednosti pokazatelja i/ili pokazatelja Razvojne strategije kojim se osigurava veća inkluzivnost aktivnosti
- dodavanjem novih i proširenjem postojećih aktivnosti u svrhu osiguravanja zaštite okoliša i prirode
- izmjenom i dopunom opisa ciljeva, prioriteta i mjera u svrhu osiguravanja provođenja mjera očuvanja i zaštite okoliša
- brisanjem aktivnosti koje nisu u skladu s načelima zaštite okoliša i prirode ili društva u cjelini

Tijekom postupka strateške procjene, javnost je sudjelovala u fazi određivanja sadržaja strateške studije, kojom su prigodom prikupljena mišljenja javnopravnih tijela o sadržaju strateške studije, kao i u sklopu javne rasprave.

Određivanje sadržaja strateške studije trajalo je 30 dana u kojem su periodu javnopravna tijela dostavljala svoja mišljenja i prijedloge na sadržaj strateške studije. Sudjelovanje je omogućeno i široj javnosti objavom na web stranicama županije. Sljedeća tijela su se očitovala na sadržaj strateške studije, te su njihova mišljenja obrađena i zahtjevi adekvatno uključeni u studiju:

1. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava vodnog gospodarstva
2. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Uprava za prostorno uređenje, pravne poslove i programe Europske unije
3. Hrvatski zavod za prostorni razvoj
4. Hrvatske ceste d.o.o.
5. Ministarstvo unutarnjih poslova, PU Brodsko-posavska
6. Grad Slavonski Brod
7. Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu
8. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
9. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
10. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode
11. Odašiljači i veze d.o.o.
12. Općina Nova Kapela
13. HŽ Infrastruktura
14. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
15. Ministarstvo obrane
16. Hrvatski Telekom d.o.o.
17. Općina Sibinj
18. Požeško-slavonska županija
19. Sisačko-moslavačka županija
20. Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
21. Ministarstvo turizma
22. Vodovod zapadne Slavonije d.o.o.
23. Općina Davor
24. Općina Podcrkavlje
25. Hrvatske autoceste
26. Općina Sikirevci
27. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za klimu
28. Brodsko-posavska županija, Upravni odjel za poljoprivredu
29. HŽ Infrastruktura
30. Državna uprava za zaštitu i spašavanje
31. Ministarstvo zdravstva
32. Ministarstvo poljoprivrede
33. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, prava za procjenu utjecaja na okoliš i održivog gospodarenje otpadom

Tijekom javne rasprave zaprimljena su mišljenja sljedećih tijela te su njihova mišljenja obrađena i zahtjevi adekvatno uključeni u studiju:

1. Ministarstvo turizma
2. Hrvatske autoceste d.o.o.
3. Sisačko-moslavačka županija
4. Grad Slavonski Brod
5. Ministarstvo poljoprivrede
6. Javna ustanova Lučka uprava Slavonski Brod

Mišljenja su integrirana dopunama početnog stanja okoliša, te proširenjem popisa analiziranih dokumenata i ocjene usklađenosti s drugim odgovarajućim planovima i programima

V. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA PRIHVAĆANJA ODABRANOG VARIJANTNOG RJEŠENJA RAZVOJNE STRATEGIJE U ODNOSU NA OSTALA RAZMOTRENA VARIJANTNA RJEŠENJA

Temeljem analize stanja izvršene za potrebe Razvojne strategije, odlučeno izraditi različita varijantna rješenja postizanja istih razvojnih ciljeva mjereno prema ključnim elementima iskazanima kroz pokazatelje ishoda provedbe Razvojne strategije.

Sažeti opis tri razumnih varijanti dan je kako slijedi:

1. Varijanta 1 – varijanta niskog intenziteta. S obzirom na značajne depopulacijske trendove, nezadovoljavajuće stanje infrastrukture i postojeća onečišćenja okoliša, ovom se varijantom preferira rješavanje razvojnih problema koji su doveli do negativnih trendova, odnosno stvaranja preduvjeta za naknadni rast u budućnosti. Umjesto prioritiziranja ulaganja u poslovanje i poduzetništvo s namjerom podizanja BDP-a stanovnika, ulaganja se prvenstveno vrše u aktivnosti, projekte i programe koji se odnose na sustave obrazovanja, prilagođavanja potrebama tržišta i povećanje radne mobilnosti kao pretpostavku za smanjenje nezaposlenosti. U svrhu zaustavljanja migracijskih trendova, ulaže se u sustav zdravstva i socijalne skrbi. Utjecaji na okoliš ove varijante nisu značajni, ali izostaju i gospodarski efekti potrebni za daljnji razvoj županije.
2. Varijanta 2 – varijanta srednjeg intenziteta. Nezanemarivanjem potrebe za društvenim i socijalnim promjenama na području županije, ispunjenje ciljeva planira se ravnopravnim ulaganjima u unaprjeđenje poduzetništva i poduzetničke infrastrukture, primjenu i poticanje novih tehnologija i inovacija, kao i ulaganjima u ostale gospodarske sektore. Nastoji se postići samoodrživost županije kroz povećanje korištenja alternativnih izvora energije, uz poboljšanje trenutnog sustava zaštite okoliša i prirode. Utjecaji na okoliš ove varijante su umjereni, posebno uzimajući u obzir planski period od dvije godine, te su gospodarski učinci veći od onih u varijanti 1.
3. Varijanta 3 – varijanta visokog intenziteta. Predloženo je ispunjenje ciljeva sukladno varijanti 2, odnosno ravnopravnim ulaganjima u sektore s potencijalom, međutim uz više ciljne vrijednosti strateških ciljeva i mjera. Budući da je takav pristup s obzirom na kratak planski period ocijenjen nerealnim, odnosno da ima potencijalne značajne utjecaje na okoliš, ocijenjeno je da ne zastupa načela održivog razvoja.

Budući da svaki projekt treba optimizirati okolišne, ekonomske i društvene interese, te smanjiti negativne posljedice provedbe, smatra se da će osim uvažavanja sva tri stupa održivog razvoja, u Varijanti 2 biti moguće ublažiti negativne utjecaje provedbe uz postizanje održivih rezultata, iz kojeg se razloga ista odabire na daljnje razmatranje.

VI. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Strateškom studijom predložene su mjere zaštite okoliša na temelju identificiranih negativnih kumulativnih utjecaja, a osmišljene su kako bi se ti negativni utjecaji izbjegli ili smanjili na najmanju moguću mjeru. Također, temeljem analize strateških ciljeva i ciljnih vrijednosti, kao i same strukture Razvojne strategije, dane su smjernice za poboljšanje stanja okoliša, koje nisu nužno vezane za provedbu samih mjera Razvojne strategije, već predstavljaju analizom zamijećene mogućnosti za poboljšanje stanja okolišnih i društvenih aspekata.

BR.	CILJEVI	PRIJEDLOG MJERA
1.	Poboljšanje stanja voda i vodnih tijela	<ul style="list-style-type: none"> - Osigurati da sustavi odvodnje otpadnih voda uključuju pročišćavanje otpadnih voda prikladnog stupnja s rješenjem za zbrinjavanje otpadnog mulja - U potpunosti uskladiti mjere vezane za promet sa Strategijom prometnog razvoja u smislu razvoja unutarnje plovidbe i razvoja Luke Slavonski Brod - Sustave javne odvodnje obavezno planirati s pročišćavanjem otpadnih voda - Planirana studija zaštite voda treba sadržavati mjere koje će se provoditi u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju - Zaštitu voda prioritzirati na izvorištima i vodama koje se koriste za namjene za koje je potrebno osigurati minimalno II. kategoriju vode - Pri novoj izgradnji, posebno linearne infrastrukture obavezno planirati sustave oborinske odvodnje
2.	Očuvanje bioraznolikosti staništa i vrsta te temeljnih obilježja ZP prirode	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom planiranja energetske infrastrukture, primijeniti odgovarajuća tehnička rješenja kojima se umanjuje rizik elektrokcije i kolizije sa dalekovodom, sukladno smjericama Bonnske konvencije, kako bi se smanjila mogućnost elektrokcije ptica - U planove upravljanja zaštićenim područjima uključiti i izradu akcijskih planova s mjerama učinka provedbe - Akumulacije planirati dalje od zaštićenih područja i poplavnih staništa kako ne bi došlo do promjena stanišnih uvjeta na istima - Prilikom planiranja gradnje/opremanja novih objekata za slatkovodni sportski ribolov i za potrebe rekreacijske zone na jezerima i rijekama, potrebno je koristiti već postojeće puteve kako bi se spriječilo nepotrebno zauzimanje staništa - U slučaju ulova invazivnih vrsta, iste ne vraćati u vodotok

BR.	CILJEVI	PRIJEDLOG MJERA
		<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnju objekata za očuvanje, promicanje, razvoj i održivo korištenje zaštićenih područja planirati na dijelu zaštićenog područja koje je već djelomično antropogenizirano te gdje su vrste naviknute na povećano prisustvo ljudi. Također, ukoliko je moguće, koristiti već postojeće pristupne puteve kako ne bi došlo do bespotrebnog zauzimanja dijela staništa i uznemiravanja vrsta
3.	Očuvanje kulturno-povijesnih i ambijentalnih vrijednosti prostora	<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukciju i restauraciju graditeljske baštine planirati u skladu s izvornom arhitekturom, odgovarajućom kvalitetom materijala i uz stručno vodstvo konzervatora kako bi se spriječio nepovratni gubitak vrijednost kulturnog naslijeđa - Prilikom planiranja akumulacija za potrebe navodnjavanja uzeti u obzir prirodnu konfiguraciju terena te, ukoliko je moguće, odabrati prirodne depresije kako bi se minimalno utjecalo na promjenu prirodne morfologije terena
4.	Zaštita šuma	<ul style="list-style-type: none"> - Ulagati u prevenciju požara, te sanaciju opožarenih površina - Za sve hidromelioracijske, infrastrukturne i druge zahvate u riječnim koritima, na vodotocima i kanalima, treba izraditi interdisciplinarne studije utjecaja na okoliš u čijoj izradi trebaju participirati i šumarski stručnjaci - Planove održivog korištenja šumske biomase kao obnovljivog za proizvodnju energije treba zasnivati na pouzdanim podacima o njejoj količini i prostornoj raspodjeli. Prilikom izrade proračuna o količinama raspoložive šumske biomase treba uzeti u obzir i potrebe lokalnog stanovništva - Provoditi edukacije lokalnog stanovništva (osobito mladih) o sprječavanju zagađenja i devastacije šumskog zemljišta
5.	Zaštita tla	<ul style="list-style-type: none"> - Formirati specijalizirane programe edukacije korisnika za ekološku poljoprivredu - Razvoj poljoprivrede planirati uz primjenu načela dobre poljoprivredne prakse kako ne bi došlo do smanjenja bonitetne vrijednosti tla, posebice vezano uz količinu umjetnih gnojiva i pesticida - Na razminiranim površinama prije započinjanja poljoprivredne djelatnosti izvršiti istraživanje kakvoće tla kako bi se spriječila kontaminacija - Poticanje korištenja agrotehničkih mjera od strane vlasnika i korisnika poljoprivrednih zemljišta - Indikatore izraditi na način da bi trebali ciljati na broj poduzeća koja će se smjestiti u poduzetničke

BR.	CILJEVI	PRIJEDLOG MJERA
		<p>zone, a ne nužno samo na otvaranje poduzetničkih zona</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umjesto planiranja novih poduzetničkih, u blizini već postojećih zona predvidjeti mogućnosti poboljšanja prijevoznih opcija za radnike te mogućnost integriranja poduzetničkih zona. - Brisati indikativnu aktivnost mjere 2.1.5 gdje se potiče usuglašavanje prostornih planova s gospodarskim i investicijskim potrebama
6.	Poboljšanje kakvoće zraka	<ul style="list-style-type: none"> - Promicati ekološki prihvatljive koncepte mobilnosti koji će pridonijeti smanjivanju štetnih emisija - Nove izvore onečišćenja zraka smještati uzimajući u obzir lokacije stambenih, turističkih i zaštićenih zona - Poticanje razvoja plinifikacije u svrhu smanjenja emisija u zrak iz kućnih ložišta - Primjena tehničko-tehnoloških rješenja kojima će doći do smanjenja štetnih emisija
7.	Povećanje kapaciteta gospodarenja otpadom	<ul style="list-style-type: none"> - Izvršiti sanaciju onečišćenih lokacija - Potrebno je uzeti u obzir povećanje količina otpada plasiranjem novih turističkih proizvoda te predvidjeti dodatne kapacitete za prihvrat istog na adekvatan način
8.	Jačanje otpornosti na klimu i klimatske promjene	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj poljoprivrednih kultura prilagoditi predviđenim klimatskim promjenama - Uređenje i rekonstrukciju prometnica i sustava odvodnje planirati otpornima na buduće ekstremne vremenske događaje - Poticati korištenje suvremenih tehničko-tehnoloških rješenja u gradnji i opremanju (npr. smanjenje toplinskih gubitaka, energetske učinkoviti sustavi grijanja/hlađenja, korištenje obnovljivih izvora energije) - Razmotriti mogućnosti korištenja drvne (i poljoprivredne) biomase u energetske svrhe - U sklopu infrastrukturnih projekata potrebno je uzimati u obzir alternative i mjere za potrebe zaštite od štetnog djelovanja voda, posebno u brdskim područjima kako bi se olakšalo kontroliranje i prevencija poplava.
9.	Zaštita zdravlja i imovine ljudi	<ul style="list-style-type: none"> - Zamjenjivati lokalne vodovode i ostale sustave opskrbe sustavom javne vodoopskrbe kako bi se osigurala zdravstvena ispravnost vode za piće

BR.	CILJEVI	PRIJEDLOG MJERA
		- Osigurati razvoj širokopojasnog pristupa s ciljem revitalizacija ruralnih područja. Ruralnom stanovništvu treba osigurati suvremeni infrastrukturni standard

BR.	SMJERNICE ZA DORADU RAZVOJNE STRATEGIJE
1.	Brisati indikativnu aktivnost mjere 2.1.5 gdje se potiče usuglašavanje prostornih planova s gospodarskim i investicijskim potrebama
2.	Indikator mjere 1.2.2. Ulaganje u unapređenje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja kroz ulaganje u razvoj ljudskih potencijala i dodatnih sadržaja na svim razinama izmijeniti tako da stoji za djecu s poteškoćama umjesto djecu oštećena sluha kako bi usluga bila dostupnija širem krugu osoba
3.	Indikatori Mjere 2.1.1 Unapređenje rada poduzetničkih zona i razvoj fizičke infrastrukture bi trebali ciljati na broj poduzeća koja će se smjestiti u poduzetničke zone, ne nužno samo na broj poduzetničkih zona
4.	Prosječna otvorenost prometnicama za šume u vlasništvu Republike Hrvatske na području Brodsko-posavske županije iznosi 11 km/1000 ha. Optimalna otvorenost za nizinske šume je oko 20 km/1000 ha, a za brdske i gorske oko 25 km/1000 ha, što znači da su u budućem razdoblju potrebna ulaganja u izgradnju šumske infrastrukture u državnim šumama. U šumama privatnih šumoposjednika situacija je još nepovoljnija. Prema Zakonu o šumama planiranje, gradnja i održavanje šumske infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uvjeta šumskoga tla, raslinja, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu. Pri planiranju šumskih prometnica potrebno je prilagoditi se prirodnom okolišu te uvažavati turističke, rekreativne i protupožarne potrebe.
5.	Eksploataciju mineralnih sirovina treba obavljati sukladno zakonskim odredbama. Korištenje šuma ili šumskih zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za proširivanje ili otvaranje novih eksploatacijskih polja za korištenje mineralnih sirovina treba urediti sukladno odredbama Zakona o šumama koje uređuju pitanje služnosti na šumi i šumskom zemljištu. Prije sklapanja ugovora o korištenju šumskog zemljišta u navedene svrhe, korisnik treba osigurati jamstvo banke za podmirivanje troškova biološke sanacije. Za napuštene kopove koji nisu adekvatno sanirani te predstavljaju opasnost za stanovništvo, posjetitelje i životinje treba predvidjeti načine i izvore sredstava za njihovo saniranje.
6.	U popis indikativnih aktivnosti Mjere 3.3.4 Promocija i edukacija u području zaštite okoliša i održivog korištenja resursa ugraditi i potrebu edukacije tijela na regionalnoj i lokalnoj razini o provedbi instrumenata zaštite okoliša

VII. NAČIN PRAĆENJA PRIMJENE MJERA KOJE SU POSTALE SADRŽAJEM RAZVOJNE STRATEGIJE

Mjere koje su postale sadržajem Razvojne strategije pratit će se kroz direktnu evaluaciju provedbe Razvojne strategije.

VIII. NAČIN PRAĆENJA ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ DONESENE RAZVOJNE STRATEGIJE

Program praćenja temelji se na indikatorima, odnosno pokazateljima promjene početnog stanja okoliša. Indikatori mogu biti i kvalitativne i kvantitativne informacije. Predloženi indikatori pokazuju promjene stanja uslijed rezultata intervencija Razvojne strategije, ali i drugih vanjskih faktora. Na taj način zapravo predstavljaju mehanizam koji ukazuje na bilo kakve promjene, bile one očekivane ili nepredviđene. U svrhu izbjegavanja umnožavanja programa praćenja u odnosu na slične pokazatelje,

kao i stvaranja neplaniranih troškova, ovim se programom praćenja predviđaju podaci i pokazatelji koji su već u primjeni sukladno posebnim propisima, a mogu se koristiti za praćenje utjecaja Razvojne strategije na okoliš.

Ovo izvješće objavljuje se na internetskoj stranici Županije sukladno članku 5. stavku 1. točki 5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08).

KLASA:351-02/17-01/39

URBROJ:2178/1-11-01-18-36

Slavonski Brod, 30. studeni 2018. godine

ŽUPAN

D. Marušić
Dr. sc. Danijel Marušić, dr.vet.med.